

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

РЕФЕРАТ

на тема:

**Европейски свободи. Свободно движение на
услуги – същност и значение**

Изготвил:

Проверил:

2015

УВОД

Независимо, че услугите са голяма част от икономиката на ЕС, те остават малка част от търговията в ЕС. Делът на услугите в над 70% от продукцията в Европа, но едва около 22% от вътрешната търговия на ЕС.

Предизвикателствата и възможностите пред секторите на различни услуги често са напълно различни и опитът на фирмите от страните-членки в търговия в рамките на единния пазар на ЕС може да варира значително. Различни проучвания установяват, че предприятията считат достъпа до пазарите на ЕС за по-лесен, отколкото до пазари на други места. Въпреки че икономическата ситуация в еврозоната е вероятно да намали търсенето, това прави аргумента за либерализация на услугите в рамките на ЕС още по-силен.

Директивата относно услугите от 2006г. не забранява на държавите-членки да налагат определени ограничения върху доставчиците на услуги от други държави-членки и въвежда нови механизми за подобряване на информацията за потенциалните износители. Въпреки това, все още има много юридически неясноти в предвид това, какви бариерите се поддържат в отделните държави-членки. В резултат на тези пречки пред търговия, съществува огромен неизползван потенциал за услугите в ЕС. Отворена Европа изчислява, че ползите от по-голямата либерализация само тези сектори обхваща на Директивата за услугите може да даде тласък на БВП на ЕС с до между 1,8% и 2,3% от БВП на ЕС¹.

1. ЕВОЛЮЦИЯ НА КОНЦЕПЦИИТЕ ЗА СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ И УСЛУГИ.

Основите на теорията за икономическата интеграция са положени през 50-те години на XX век от Дж. Вайнър, Дж. Мид, Р. Липси и Х. Гирш с изследванията върху митническите съюзи.

Дж. Вайнър за първи път развива концепцията за „създаване на търговия“ и „отклоняване на търговията“ при функционирането на митническия съюз, но също така той обосновава фундаменталната теза, че няма обща презумпция, че митническият съюз подобрява общественото благосъстояние. „Създаването на търговия“ е резултат от намаляването или ограничаването на свободната търговия (ако е имало подобна ситуация дотогава) с други страни нечленки на митническия съюз², т. е. създаването на митническо обединение включва и елемент на поява на дискриминация спрямо нечленки на това

¹ The European Union Single Market – what has been achieved in twenty years? in ‘Twenty years on: The UK and the future of the Single Market’, CEPR and HM Government, 2012

² European Commission, ‘The economic impact of the Services Directive: A first assessment following implementation’, June 2012, с.6

обединение. В този смисъл митническият съюз ограничава свободната търговия и поради това той води както до благоприятни, така и до неблагоприятни последици за обществения интерес, който има по принцип изгоди от свободната търговия.

Теорията за митническите съюзи разглежда потенциалните ефекти от създаването им в две групи: статични и динамични.

Статичните ефекти се характеризират като краткосрочно обозрими резултати от реструктуриране на търсенето и предлагането на пазарите съобразно съществуващите ресурси и технологии.

Динамичните ефекти настъпват след по-дълъг период от време, когато може да се очаква съвкупно въздействие от реструктурирането на пазарите и от промените в снабдеността с ресурс технологии и тяхната алокация и преразпределение в условията на поддържаното средносрочно икономическо пространство. В този смисъл процесът на „капитализация“ на извършваните структурни промени в пазарите и в обединеното икономическо пространство като цяло води до качествени промени при динамичните ефекти³.

Разгледаната трактовка за ефектите на митническият съюз на ЕИО при създаването ѝ през 1958 г. има логическото си продължение и е приложима и при прерастването на пазара на ЕИО в Единен вътрешен пазар, чието изграждане протича в периода 1987-1992 г. На практика еволюцията на интеграцията в ЕИО в периода 1958-1987 г. потвърждава следните ефекти на митническият съюз и създадения от 1958 г. до 1968 г. Общ пазар на ЕИО:

Статичните ефекти включват:

- 1) увеличаване на вътрешнорегионалната търговия между страните членки;
- 2) отклоняване на търговия с други страни нечленки, включително поява на диференцирана дискриминационна политика спрямо третите страни - нечленки на ЕИО;
- 3) премахване на количествените ограничения в търговията на страните - членки на ЕС, но запазване на нетарифните ограничения и бариери между отделните страни членки като вид национален протекционизъм в условията на изграден митнически съюз в ЕИО;

Към динамичните ефекти се отнасят:

- 1) развитие и стимулиране на конкуренцията, включително чрез политиката на ЕИО по защита на конкуренцията на пазара на ЕИО;
- 2) икономии от мащаба на производство и от възможностите за реализация на интегрирания Общ пазар на ЕИО (на този пазар са премахнати взаимните мита и е защитен

³ The European Union Single Market – what has been achieved in twenty years?’ in ‘Twenty years on: The UK and the future of the Single Market’, CEPR and HM Government, 2012